

Nr 249.

Av herr **Nylander**, om *ändring av tulltaxans bestämmelser angående ackumulatorer.*

Tulltaxa för elektriska ackumulatorer har följande lydelse:

Ackumulatorer:

1009	helt eller delvis monterade element och batterier; ävensom hoplödda eller på annat sätt sammanfogade elektroder	N 32: —
1010	omonterade element samt delar därtill, ej hänförliga till nr 1009 och bestående av annat ämne än kautschuk; ävensom träställningar, gångbanor, isolationsmateriel och dylika tillbehör	N 6: —

Som framgår av rubrikernas ordalydelse äro de monterade ackumulatorerna ävensom sammanfogade elektroder belagda med en tull av 32 kronor för 100 kilogram, under det att delar till ackumulatorer av annat ämne än kautschuk draga en tull av endast 6 kronor för 100 kilogram, således endast cirka $\frac{1}{5}$ av tullsatsen för de färdiga ackumulatorerna. En dylik stor differens mellan tullen å delar och de färdiga varorna är enastående i den svenska tullagstiftningen och har även för den inhemska ackumulatorfabrikationen medfört att den för monterade ackumulatorer gällande tullsatsen blivit så gott som utan praktisk betydelse.

Syftet med denna uppdelning, som föreslogs av 1906 års tullkommitté, var, att de stationära batterierna, som vid denna tid icke förekommo såsom handelsvara i sammansatt skick utan uppmonterades på platsen, skulle komma att beläggas med den lägre tullen, under det att transportabla ackumulatorer (ex. »automobilackumulatorer») skulle komma att draga den högre tullen av 32 kronor för 100 kilogram, emedan de enligt tullkommitténs motivering »inkomma hopsatta, åtminstone till väsentliga delar, alldenstund det skulle bli för dyrt att verkställa en mera betydande del av hopsättningsarbetet annat än i sammanhang med ackumulatorernas tillverkning».

Detta av kommittén gjorda antagandet överensstämde vid nämnda tidpunkt med då rådande förhållande, men förändrade förutsättningar hava numera uppstått. Hopmonteringskostnaden av ett transportabelt batteri har nämligen blivit ytterst obetydlig i förhållande till tullskillnaden mellan hopmonterade batterier och batterier i delar, och de nuvarande bestämmelserna innebära därför en direkt premiering för firmor, som importera t. o. m. samtliga delar till batterier för hopmontering inom landet, till förfång för de svenska ackumulatorfabrikerna, som själva även tillverka delar.

Följande godtyckligt valda exempel förtydligar ovanstående påstående:

Tull för komplett batteri 32 kr./100 kg. = 7.11 kr. (12.1 procent).

Tull för delar till motsvarande batteri 6 kr./100 kg. = 1.35 kr. (2.3 procent).

Grossistpris för batteri 58.80 kr.

Batteriets vikt 22.2 kg.

Hopsättningsarbetet kan icke anses betinga en kostnad i utlagda pengar av mer än cirka 1 krona, varför en premiering av det minimala hopsättningsarbetet erhålles om icke mindre än 5.76 kronor, medan samtidigt det mer betydelsefulla arbete, som representeras i delarnas tillverkning, icke tillföres landet.

I vilken omfattning denna utväg att kringgå tullagstiftningen för närvarande praktiseras är svårt att avgöra, men känt är, att den år från år utnyttjas i växande omfattning. Härför talar också den omständigheten, att importen av monterade element mellan åren 1930 och 1932 fallit från 261,064 kilogram till 82,274 kilogram, medan däremot importen av omonterade element och plåtar (stat. nr 1838 och 1939) under samma tid stigit från 180,738 kilogram till 731,040 kilogram.

Då följaktligen de nuvarande tullförhållandena för ackumulatorer uppenbarligen äro grundade på omständigheter och antaganden som icke numera äga giltighet, och då desamma äro till stort men för de svenska ackumulatorfabrikernas möjlighet att effektivt möta den utländska konkurrensen, måste det anses fullt berättigat att en ändring av desamma kommer till stånd.

Även om den för monterade batterier fastställda tullsatsen i vissa fall icke kan anses tillfredsställande, skulle dock mycket vara vunnet, därest densamma gjordes så effektiv, som den från början har avsetts, nämligen att i möjligaste mån omfatta importerade ackumulatorbatterier. Den närmast till hands liggande utvägen för en dylik ändring vore givetvis, att samtliga delar till sådana batterier sammanfördes under tulltaxenummer 1009. En dylik ändring lär emellertid icke vara genomförbar av tulltekniska skäl, varför en annan lösning måste sökas, vilken lämpligen kan grundas på det förhållandet, att de transportabla ackumulatorerna äro försedda med ackumulatorplåtar, vars stycke vikt i regel icke överstiger 0.5 kilogram, varjämte plåtarnas tjocklek icke överstiger 5 millimeter.

Vad ovan anförts gäller så kallade blyackumulatorer, medan till tulltaxenummer 1009—10 även hänföras så kallade alkaliska ackumulatorer. Dessa senare ackumulatorer äro emellertid ungefär dubbelt så dyra som blyackumulatorer och hava dessutom i regel betydligt mindre vikt i förhållande kapaciteten. Tullskyddet för de alkaliska batterierna är för den skull betydligt lägre än för blyackumulatorer.

Tillverkningen av alkaliska batterier har efter många svårigheter så småningom blivit en svensk storindustri med en betydande export till olika länder. Av kända anledningar har exporten under senare år allt mer försvårats. Konkurrenterna till svensk industri hava väsentliga fördelar ge-

nom stora väl skyddade hemmamarknader, vilka utgöra ett gott stöd i konkurrensen på exportmarknaden.

I motsats härtill är den svenska hemmamarknaden liten och dessutom på grund av ett synnerligen otillräckligt tullskydd prisgiven åt konkurrensen från utlandet. Vad detta betyder under nuvarande förhållanden, då så gott som alla länder bemöda sig om att reservera sin hemmamarknad för den egna industriens tillverkningar, torde ligga i öppen dag. Enligt »minsta motståndets lag» söka sig givetvis varorna till länder, i vilka de, såsom i förevarande fall, praktiskt taget utan tullmur och utan varje slag av andra restriktioner fritt kunna importeras.

Då tullsatsen för batterier fastställdes, befann sig ännu tillverkningen av alkaliska ackumulatorer på försöksstadiet, av vilken anledning icke någon erfarenhet förefanns beträffande det skydd, som kunde anses vara skäligt för ifrågavarande slag av ackumulatorer. Det har också sedermera visat sig, att den utgående tullsatsen av 32 kronor för färdiga batterier och 6 kronor per 100 kilogram för delar icke lämnar skäligt skydd för en import, vilket framgår av följande exempel gällande en alkalisk ackumulator av normal storlek:

Nettoförsäljningspris kronor 29 per cell.

Tull vid import av komplett ackumulator kronor 1.28 (4.4 procent).

Tull vid import av delar kronor 0.24 (0.93 procent).

Tullskyddet för en komplett alkalisk ackumulator utgår sålunda med endast 4.4 procent, varjämte ackumulatorns vitala delar, elektroderna, hava ett tullskydd av endast 0.82 procent. Härvid är att märka, att för tillverkningen av dylika elektroder kräves särdeles dyrbara maskinanläggningar, varför en dylik tillverkning i liten skala blir relativt dyr. Ovan angivna priser äro beräknade för en produktion i stor skala. Detta förhållande bidrager även till att öka intresset för en sammansättningsindustri, för vilken endast en ytterst ringa del av de i ackumulatorpriset ingående arbetslönerna då tillföras landet.

Med stöd av ovan angivna förhållande synes det högeligen önskvärt, att den svenska tillverkningen av alkaliska element komme i åtnjutande av ett bättre tullskydd, varigenom ökad sysselsättning åt svenska arbetare kunde beredas.

Till följd av nuvarande fabrikationsmetoder tillverkas ofta blyackumulatorplåtar i större enheter, avsedda att sedermera uppdelas i önskade storlekar. I avsikt att förhindra ett kringgående av nedanstående förslag till avsett tullskydd för mindre ackumulatorplåtar har införts uttrycket »ävenså ackumulatorplåtar vägande mer än 0.5 kilogram uppenbarligen avsedda för sönderdelning i plåtar om mindre än 0.5 kilogram.

Med återopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta följande ändring i gällande tulltaxa:

Tull för
100 kg.
kronor

Ackumulatorer:

alkaliska ävensom delar därtill:

helt eller delvis monterade element och

batterier samt elektroder därtill 90: —

andra 60: —

andra slag:

helt eller delvis monterade element och

batterier, hoplödda eller på annat sätt

sammanfogade elektroder, ävensom

ackumulatorplåtar vägande per styck

högst 0.5 kilogram ävensom ackumu-

latorplåtar vägande mer än 0.5 kilogram

uppenbarligen avsedda för sönderdel-

ning i plåtar om mindre än 0.5 kilo-

gram per styck 32: —

omonterade element samt delar därtill,

ej hänförliga till nr..... och bestående

av annat ämne än kautschuk, även-

som träställningar, gångbanor, isola-

tionsmateriel och dylika tillbehör 6: —

Stockholm den 23 januari 1934.

Erik Nylander.